

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen a Vasárnap és Csütörtökön
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Nehéz kérdés.

Együtt fekszik a belügyminisztériumban a rengeteg irás, melyekben az ország törvényhatóságai mondanak véleményt arról: hogyan kell és lehet a közigazgatást egyszerűsíteni. Milyen eszközökkel lehet elérni azt a célt, hogy haszontalanul kárba ne vesszen sok-sok idő és a hivatalnokok fizetésére kiadott nagy összeg? Nem is annyira a pénz kérdése a közigazgatás egyszerűsítése, mint inkább az idő, melyet nálunk — általánosságban véve, — még mindig nem tanultak elegendőképpen megbecsülni.

Óriási érték vesz kárba azzal az idővel, mely manapság az ügyek elintézéséhez szükséges, továbbá azzal a számtalan formassággal, melyen az ügyiratoknak keresztül kell menni, mielőtt véglegesen elintéztetnének. Igazi rákfenéje mai közigazgatásunknak az, hogy nem tud gyorsan elintézni és intézkedni.

Évek hosszú sora óta tolyton csak egy orvosságot sürgették és sürgetik ennek a bajnak: a közigazgatás államosítását.

Gyökeresen új állapot megteremtését várták attól a hatalmas új-tástól és tizenöt esztendő óta nem volt kormány Magyarországon, mely nem tartotta volna szükségesnek jelezni, hogy a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat munkálatai már ennyire és ennyire haladtak előre. És minden egymást felváltó kormány programjában bent volt ez a pont és minden alkalommal egyhangú helyesléssel találkoztak a sajtónak és közvéleménynek az illetékes részről elhangzott kijelentések, melyek egybehangzóan mindig azt hirdették, hogy a közigazgatás államosítása szükséges és rövid időn be fog következni.

Néhány hónap óta azonban úgy tapasztaljuk, hogy a krónika melységesen hallgat a nagy általános államosításról. E helyett egy új jelszó került forgalomba, melyet a vármegyék és törvényhatóságok részéről sokkal lelkesebben hangoztatnak, mint az államosítást. Az új jelszó: egyszerűsíteni kell a közigazgatást. Ez az új feladat, melynek a megoldásán most buzgón töri a fejét egész Magyarország.

Lehetséges, mert sok jel, s még több valószínűség szól a mellett, hogy ez új jelszó a réginek, az államosításról valónak a meghalását jelenti, hogy az első sorban illetékes tényezők a

közigazgatás egyszerűsítésében látják elérve azt a célt, mely eddig a közigazgatás államosítása útján elérhetőnek lebegett az ország előtt. Azt hangoztatták a megadásig, hogy a vármegyék autonóm szervezete — a mai formájában — lejárta magát, és inkább többé bele a modern élet hatalmas megszélesedett, kibővült kereteibe, gátjául szolgál a társadalmi egybeolvadásnak, a kereskedelmi és ipari forgalomnak, és az általánosan egyöntetű, jó közigazgatásnak. Mondták azt is: toidozás-foltozás nem használ már itt semmit, teljesen új szervezetnek kell a régi helyébe lépni.

Es most nem beszél senki semmit a nagy általános államosításról. Az egyszerűsítés, az ügyvitel gyorsítása, a közigazgatás javítása a régi alapokon: ez vetődött mint új eszme a felszínre, ez foglalkoztatja az elméket, — hivatottakat és hivatlanokat Kárpátoktól az Adriáig.

Őszintén szólva, nem hiszünk benne egészen, hogy el lenne ejtve a nagy és nehéz probléma és helyette a részleges megoldást, az egyszerűsítést is őszintén kielégítőnek tartanák illetékes helyen. Nem hiszük ezt, mert ez megtagadása lenne annak a programnak, melyet tizenöt esztendő óta mindmáig magának vallott a hivatalos Magyarország. Inkább azt hiszük, hogy a közigazgatás egyszerűsítésével akarják megteremteni azt az alkalmas átmeneti állapotot, melyből sokkal kisebb rázkódattással lehet átevezni az állami közigazgatás révébe, mint a jelenlegi állapotokból. És ez így helyes is volna. A talajt elő kell készíteni, ha új gyümölcsöt akarunk benne megérlelni. A törvényhatóságokat bele kell nevelni az új világnézetbe, a hivatásnak új oldalról való felfogásába. Evszázados szokások, állapotok és törvények megváltoztatásáról van szó, — egy csapásra ezeket megváltoztatni nem lehet, de nem is szabad.

Egyszerűsítsük tehát előbb a közigazgatást, azután államosítsunk.

Szép és nagy feladat ám az egyszerűsítés is és méltó arra, hogy minden közigazgatási ember, az irnoktól a legfőbbig behatóan és komolyan foglalkozzék vele, mert az egyszerűsítés csakis úgy lesz helyes és alkalmas, ha a közigazgatás minden hivatalos fórumában a legmesszebbre menően érvényesül.

A belügyminisztériumhoz beérkezett jelentésekben, melyek az egyes törvényhatóságok egyszerűsítési javaslatait tartalmazzák, sok a hasznos és

célravezető. Aki összefogják állítani a közigazgatás új rendjét, azoknak nagy segítségére lesznek a törvényhatóságok tanácskozó termeiben kifejeződött reformeszmék és részletek. Használjanak is fel közülük minél többet, mert hiszen elvégre is a törvényhatóságok tudják legjobban hogy mi kell nekik a jó közigazgatáshoz.

Es arra vigyázzanak az új rend megalkotói, hogy az ne járjon se költség-se személyszaporítással. Mert kissé humóros színben tűnnek fel az olyan reform, mely egyszerűsíteni akar és e mellett több hivatalnokot foglalkoztatva, megszorítaná az aktakeresők számát.

Nem kell több hivatalnok, mert elég is, részben sok is ami eddig van. Ami kell: az a közönséggel való gyors és közvetlen, lehetőleg szóbeli érintkezés, az ügyeknek rövid, záros határidőn belül való elintézése és hogy mindenkinek, aki a vármegyét, a törvényhatóságot, a várost vagy községet szolgálja, megfelelő minőségű és mennyiségű munkája legyen.

Ennek az elvnek kell érvényesülni az egész vonalon a közigazgatás egyszerűsítésében és majdan az államosításában is.

Mentő tanfolyam Szentesen. A budapesti mentő egyesület a mellett, hogy a fővárosban rendkívül alacsony tevékenységet fejt ki, egy nemes célt tűzött az utóbbi időben maga elé; azt neveztesen, hogy a vidék nagyobb városában is nyílt mentő tanfolyamokat, melyekben kitanítja mindazokat, akiknek azt tudniuk szükséges is, hasznos is, a baleseteknél lendő első segélynyújtás teendőire.

Hódmező-Vásárhelyen már volt az egyesületnek ilyen tanfolyama, most nálunk akarnak egyet tartani, melyre nézve a tárgyalások az egyesület és Lakos Imre dr. polgármester közt már oda fejlődtek, hogy a tanfolyam maga rövid időn belül megnyíljon.

Talán fölösleges is hangoztatnunk: milyen nagy fontossággal bír egy ilyen mentő tanfolyam tartása nálunk.

Határunkban mind több és több olyan gazdasági gép jön közhasználatba, amelyekkel való foglalkozás közben bizony veszedelem fenyegeti a nem eléggé elővigyázatos munkásokat s hogy aztán a gép munkáját vezető gépészek, vagy maguk a géptulajdonosok, kik rendszerint maguk is kint vannak a mezei munkánál, alaposan tudják-e azt: mi gyors segélyben kell az illetőket részesíteni, — ezen a körülmenyen nem egy esetben függ a szerencsétlenül jártak élete.

számtalan esetben pedig az, hogy lehetőleg épkez-láb tartassák meg az illető az életnek és ne válják a munka nyomorékjává.

Igaz, nálunk néhány év óta László Vilmos dr. városi főorvos dicséretes buzgalommal törekszik arra, hogy aratás előtt előadást tartson gazdáknak és gépkezelőknek az előfordulható szerencsétlenségeknél nyújtandó első segélyről; azonban ez az előadás rendszerint az aratás előtti napokra esik, mikor a géptulajdonos gazdának már az aratás várható eredménye foglalja le minden gondját, a gépkezelő meg azon fáradság, hogy alkalmazása legyen, vagy ha már van, hogy a gondjaira bízott, telen át pihen-tett gépet üzemképes állapotba hozza, ha szükséges, ki is javítsa.

Ily körülmények közt azt hisszük, nem csak mi fogadjuk örömmel a budapesti önkéntes mentőegyesület emberbaráti vállalkozását, melylyel nálunk már a közel jövőben mentő tanfolyamot akar nyitni, hanem ugyanilyen örömmel fogadják azt a gazdák, akár géptulajdonosok akár nem, a gépkezelők, sőt a mezei munkások is, kiknek testi épsége érdekében ez a tanfolyam elsősorban tartatik.

A tanfolyamot, a budapesti önkéntes mentő egyesület nálunk ez évi március hó 4, 5 és 6-ik napján, mindenkor esti 5—7 óra körül tartja meg, a város túl a kurcai tanácsközö termében és résztvehetnek benne férfiak és nők egyaránt.

Az első est előadása ismertetni fogja az emberi test szerkezetét, a csont és izomrendszert; a zsigereket és azok élettani működését; a tüdőt, a szívet, az emésztő szerveket, — a lélekzést és vérkeringést Leirja, hogy mi a seb, hányféle, hogy kell azt kezelni, hogy eljéj vegyük a további veszedelemnek s hogyan kell a sebeket bekötöni.

A második est előadása szól a vérzésokről s azoknak csillapításáról, a csontok töréséről és az eltört csonttal való bánásmódról; a ficamodások és randulásokról.

Végre a harmadik est lelkéjén tárgyalni fogja az előadó a flüelésztési kísérleteket, hogy hogyan kell az elájult vagy tiszthalott egyént észmeletre hozni; a mérgezeseket, görcsöket, guttaütést, napszúrás, megfagyást és villámütést és azok kezelését s végül a beteg elszállítását.

A megyegyűlés tárgysorozatából.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 28-an és esetleg folytatva tartandó közgyűlésének tárgysorozatára összesen 67 ügy van tárgyalásra kitűzve, melyek közül általánosabb érdekűek a következők:

Alispáni évnegyedés jelentés. — A vármegyei közíg. bizottságba helyettes tiszti ügyész választása. — A vármegyei tiszti nyugdíjválasztmányban elhalálozás folytán megüresedett egy tagsági helynek betöltése. — A közíg. jegyzői nyugdíjválasztmányban elhalálozás folytán megüresedett egy tagsági helynek betöltése. — A nagyméltóságú magyar királyi belügyminisztérium rendelete a községi és körjegyzők nyugdíjigényénél az 1896. évről hátramaradott leendő számítása tárgyában. — A nagyméltóságú magyar királyi belügyminisztérium rendelete a vásár és piacrendtartási vármegyei szabályrendelet módosítása tárgyában. — A földmivélségi magyar királyi

miniszter úr leirata, a gazdasági munkás és cseléd segélyezési pénztár támogatása iránt. — Kereskedelemügyi magyar királyi miniszter úr leirata a szentes-aradi törvényhatóság út építési munkálataiból kifolyólag, a „kis sebesi grnát köbányák részvénytársaság” által támasztott igények elbírálása tárgyában. — A vármegye szervezési és ügyviteli szabályrendeletének megállapítása. — A vármegye közíg. bizottságának átírata, a Szegvár, Mindszent, Kistelek és Horgos községekben, a vasúti állomásokhoz vezető utakhoz kért vámszedési jog engedélyezése ügyében. — A vármegye alispánjának előterjesztése a bűnügyi nyomozások körüli eljárás folytatán a járási főszolgabírói hivataloknál szükséges munkakerő szaporítása tárgyában. — A létesítendő vármegyei közközház építési munkálatainak vállalatba adása felett létrejött vállalati szerződés és a vállalatba adás körül követett eljárás ellen Dobóczky József és társai vállalkozók részéről benyújtott felebbezések. — Szentes város képviselőtestületének határozata, a városi tisztviselők fizetési pótlékának megállapítása tárgyában. — Szentes város községe és Dr. Szánthó Lajos szentesi lakos között a városi közvilágításra vonatkozólag létrejött szerződésnek jóváhagyási záradékkal leendő ellátása.

Városi közgyűlés.

— Szentes, 1901. febr. 18. —

— Megbecsülni a jók emlékét: ez az emberi szívből oltott nemes érzéseknek egyik legszebb virága. Nemesen érző szívének adta fényes bizonyosságát Szentes város képviselőtestülete a mai közgyűlésen, amidőn atyáikra gondoskodott áldott emlékü György Ferenc főszámvéve apró árvaírói oly mértékben, ameddig csak a város anyagi helyzetében elmehtett.

Megindultság út az arczokan, amidőn a szerencsétlen fiatal özeveg kérelme olvastott fel, melyben segítséget kért három apró árva részére. Templomi áhitat szállt a teremben, midőn Cicatricis Lajos dr. és Szeder János — mit az emberszeretet papjai — szívet, leiket lebilincselő, a szív igaz mélyéről fakadt beszédjükben hirdették a humanizmus igéit, ez a nemes áhitat lengtett át a mindvégig magas niveau tartott tárgyaláson, amely tárgyalás menetében Burian Lajos is méltóképpen sorakozott Cicatricis dr. és Szeder mellé. György Ferenc szelleme áldólag tekinthet vissza városára, amely városnak szolgálatában közel 20 esztendő töltött el: gyermekének atyja lett e város képviselőtestülete s atyáikra gondoskodott árvaírói. Tisztelet, becsület érte a város képviselőtestületének, e ténye örök emlékoszlopa fennkölt gondolkodásának.

Ez a tónus adta meg a tárgyalás jellegét egészen addig, míg a nagy-vendéglő építkezési ügye került sorra. Itt már volt okvetlenkedő, Füst Molnár Lajos képviselő bizonyára elszámitott a rengeteg felülvizsgálati jegyzőkönyv felolvasása közben, rossz álomból riadhatott fel, amikor egyszer minden bevezetés, indokolás vagy értelem nélkül azaz az indítvány nyilatkozta meg part- és ellenfeleit, hogy rendeltessék el a polgármester ellen fegyelmi vizsgálat. Hát persze nagyobb

bat nem lett belőle, mint hogy maga Füst si megjéjdt ettől a farsangi tréfától, mert egyb- nek nem vette senki, éppen a saját felei cáfolták le a tüzeskedő városatyát a legfrappánsabbul.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Dr. Lakos Imre polgármester megnyitván a közgyűlést, több apró elnöki előterjesztést tesz, aminek végzetével Csura Mihály kéri fel interpelláció alakjában a polgármestert arra, hogy úgy az iparosok, mint általában a nagy közönség érdekében rendezze a hatóság a vásártér, hogy ne ismétlődhessék az az abnormis állapot, hogy esős időben sem az iparosok ki nem pakolhatnak, sem pedig a közönség meg nem közelelheti az elarúítókat a sartereng miatt. A közgyűlés s a polgármester helyén valónak találta a Csurai felszólalást s megbízta a mérnöki hivatalt a vasártér rendezési tervek sürgős elkészítésére.

A tárgysorozat első pontja a képviselőtestület és a tisztikar három halottjának elparatálása volt. Megható szavakban emlékezett meg a polgármester György Ferenc főszámvéve haláláról, majd felolvasott az özeveg kérelme, amire megindult a magas színvonalon tartott tárgyalás, melyben dr. Cicatricis Lajos, Szeder János, Burian Lajos és Katai Pál János vettek részt, s aminek végzetével a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy György Ferenc három apró árva részére 20 adik életévük betöltéséig fejenként évi 240—240 korona kegydíjat folyósít.

Szeder Imre városi viriüs képviselő volt a város második halottja, aki rövid szenvedés után váratlanul hunyt el. A polgármester mint a szorgalom, munkasság, józan takarékosság példányképerő emlékezett meg, s indítványra egyhangulag elhatározta a képviselőtestület, hogy emlékét jegyzőkönyvében megörökíti.

Aztan Bodor Imre volt városi adótitst halálát jelentette be a polgármester, aki a bpesti Szt-István kórházban hunyt el hosszas betegség után. Egyhangulag helyben hagyta a közgyűlés a tanács után intézkedését, hogy Bodor Imre eltemettetésére 100 koronát utalványozott a közpénztarból.

Innen kezdve aztan gyors tempóban haladt keresztül a közgyűlés az elnöki bejelentéseken. Sorra egyhangulag tudomásul vétetett tizenhárom pont a tárgysorozatból, — nagyobb emóció csak a nagyvendéglő épületének felülvizsgálatáról szólo építkezési bizottsági jelentés tárgyalásánál keletkezett.

Novobackzy Győző gazdasági tanácsnok, mint az építkezési bizottság előadója ismertetvén az ügyet, felolvassa az építkezési bizottság terjedelmes jelentését, melyből kitűnik, hogy a városi nagyvendéglő összes építési költsége, berendezéseivel együtt 190000 forintba került az előirányzott 160000 forint építési költséggel szemben. Bejelent az építkezési bizottság, hogy ezen költség-többlet abból származott, hogy az alapozást lejjebb kellett vinni a tervezett mélységéig, mert a talaj nem volt megfelelő az előirányzott mélységben, s ez maga mintegy 10000 forint költségtöbbletet eredményezett, — azonkívül a vízvezeték, gőzfűtés és villamvilágítás berendezése mintegy 14000 forintba került s így csupán e két tétel 24000 forinttal emelte az építkezési költséget. Felolvasott a Pankóthy Ferenc műszaki tanácsos által, a város részéről kiküldött felülvizsgáló bizottság jelenléteben megejtett részletes felülvizsgálatról felvett jegyzőkönyv, amelyből kitűnik — leszámítva több kisebb-nagyobb pótolni valót — maga az építés a terveknek megfelelően lett keresztül vve.

Az ezen ügyben megindult tárgyalásokon részt vettek: Katai Pál János, Varga József, Csusz Lajos, Tarnóczy Mihály, Szathmari Pál képviselők, kik részben az építési költségét előállított többletet kifogásolták, részben pedig mint a felülvizsgálatnál jelen voltak annak precizitását domborították ki. Novobackzy Győző tanácsnok azonban meggyőződen mutatott rá arra, hogy a költség-többlet a képviselőtestület által megrendelt különmunkák díjából ered, amit meg is értett minden képviselő, kivéve Füst M. Lajost, aki a költség-többlet miatt a polgármester ellen fegyelmi

vizsgálatot indítványozott. Természetesen ezt komolyan nem vette senki a Füstín kívül a képviselőtestület egyhangulag tudomásul vette az építkezési bizottság jelentését.

Az idő előrehaladott volta miatt, a képviselők kívánságára elnök az ülést berekesztette s a hátralévő jelentéktelen tárgyak a jövő közgyűlésre halasztáta.

Ujdonságok

Szentes, 1901. február 21.

— **Gyűlések a vármegyén.** Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 27-én tartja meg e havi rendes ülését a vármegyeház kistermében. Ezt követően, f. hó 28-án pedig a törvényhatósági bizottság rendes évnegyedes közgyűlése kezdődik, délelőtt 10 órákor. E közgyűlés tárgysorozatának általánosan érdekű ügyeit lapunk más helyén közöljük.

— **Március 15-nek megünneplése.** Szentes közönsége ez évben is a szokott kegyelettel fogja megünnepelni 1848 március 15-nek évforduló napját, hiven a szokáshoz, hogy a nagy történeti esemény és az abban szerepelt hőseink férfiak emlékét kegyelettel megörzi s ebből, mint drága hagyományból meríti a hazafiúi szellemet és szeretetet. Az 1848. évi március 15-ki nagy napnak emlékűnapját f. évi március 15-én, a Petőfi-szálló színháztermében, délelőtt 10 órákor egyetemesen tartja meg ez évben is városunk közönsége, melyet az ünnepre L a k o s Imre dr. polgármester, a rendező bizottság elnöke, ez úton hív meg azzal, hogy pártokra, társadalmi állásra való tekintet nélkül vegyen részt ez ünnepségben mindenki s jelenjék meg, meggyujtani az emlékező kegyelet szövetekét ama halhatatlan hősöknek, akiknek az egységes nagy és szabad magyar haza megteremtését köszönhetjük. Az ünnepély programját, a polgármester elnöklése mellett f. hó 17-én ülésezett bizottság a következőkben állapította meg: **T a l p r a m a g y a r e** éneklés a katolikus kör most alakult énekkara. **E m l é k b e s z é d** — tartja **F u t ó** Zoltán ref. lelkész. **N e m z e t i z á s z l o c** éneklés a katolikus énekkar. **A l k a l m i s z a v a l a t** — tartja **J u h a s** Sándor h. szoboszlói hitnár. — **S z ó z a t e**, éneklés a katolikus énekkar. A lélekemlék hazafias ünnepre már jó előre felhívjuk olvasóink figyelmét, bár — mikor nemzeti ünnepek tartásáról van szó, — szinte fölöslegesnek is látszik az azon való részvételre városunk hazafias érzésű közönségét buzdítani.

— **A város köszönete.** Hirt adtunk róla lapunk egy korábbi számában, hogy Mágoos nagylelkű ura: K á r o l y Imre gróf 500 koronát küldött L a k o s Imre dr. polgármester kezéhez, a szentesi inségesek közt leendő kiosztás végett. Szentes város képviselőtestületének a f. hó 18-ki közgyűlés alkalmakor jelentette be a polgármester a nemes gróf e szép adományát, melyért jegyzőkönyvileg szavaztak köszönetet a nemesszívű emberátrátnak.

— **Mind hősök ök!** Ki mások volnaik a hősök, mint S i m a Ferenc és az ő tanítványa G a l f y Sándor. Nagy a virtus szörnyen a két urban. Legyaláznak, rágalmaznak, becsületében bemoskolnak, mindenkit és nagyhangon követelik, hogy állítsák őket az esküdt-bíró elé, mert nekik a legfőbb vágyuk: oda-állani a bíróság elé és bebizonyítani nyilvánosan, hogy joggal rágalmaztak és kezelték le a mások becsületét. Mikor pedig rákerülne a sor,

hogy szívük vágya beteljesüljön, mikor megintváltják őket egy kis esküdtbírószálgára, akkor ez a két hős — a t a v o l m a r a d á s a v a i t ü n d ö k ö l. Így tettek most is. F. hó 4-én lett volna G a l f y ellen az első sajtópör. Elmaradt, nem is igazolta az elmaradását. Ezt az ügyét akkor — elővezetése mellett — újból klütették 9-re. A f. hó 8-án azonban ismét az ő másik sajtópörét tárgyalták volna. Ekkor is elmaradt és elmaradását ekkor már orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy beteg. F. hó 15-én ismét sajtópör lett volna a hősek. Ekkor is orvosi bizonyítvány állt helyette a bírák elé, mely arról szól, hogy a hős tüdőgyulladásban rekovalescens, még ágyban fekszik, tehát nem jelenhet meg. Folyó hó 17-én mar balban volt a beteg és hírlapi köszönetet szavazott az orvosának, 18-an pedig kint volt a városi közgyűlésen. Ezek az első hősről vonatkozó száraz adatok. A másik hős, az ő mestere S i m a Ferenc. Ez nem volt beteg, de nem jelent meg a f. hó 18-ra ellene kitűzött esküdtzéki tárgyaláson, nem is mentette ki magát, így a tárgyalást elhalasztották és elrendelték, hogy annak legközelebb kitűzendő új napjára elővezetessék. Tanulság pedig ebből az, hogy mind hősök ök a rágalmazásban, a mások becsületének beszenyvezésében, — és abban, hogy az esküdtzék elé állításukat fennen követeljük. De ha felelni kell a becsületrablásokért: a hősök, kámforrá válva illannak el.

— **A népszámlálás eredménye Kisteleken.** Rendes tudósítónk most közli velünk a kisteleki népszámlálás eredményét, mely a lakoságnak meglehetősen szambeli gyarapodását állapította meg. A lakosság jelenlegi létszáma ugyanis 8331 lélek. Tíz év előtt volt 7459 lélek és így a község lakossága az utolsó 10 évben 872-vel gyarapodott.

— **Házasságok.** G y ö r y Antal városi főjegyző a napokban lépett házasságra Temesvárott K á d a r Irma kisasszonnyal. B a l á z s Miklós uradalmi tiszt pedig f. hó 18-án kötött házasságot R a d i m e c z k y Ilona kisasszonnyal, R a d i m e c z k y Kálmán városi közpénztári ellenőr kedves leányával.

— **Az örök Hegyi páter.** Csongrádvármegye nem panaszkodhatik, hogy demagógjai ne gondoskodnának nevének allandóan, a nyilvánosság előtt való felszínen tartásáról. Hogy aztán híressé, vagy pedig hírhedté lesz-e vármegyénk a demagógok jóvitából: ezzel ezek a népamítók nem törődnek. Nekik az a fő, hogy jóban vagy rosszban, de mindig legyen mit beszélni róluk a nyilvánosság organumainak. Szentes — hál istennek, lassan lassan háttérbe szorul az országos botránykrónikában, melynek pálmájáért most Csongrád — vagy inkább az ottani pápi taláros demagóg: H e g y i páter küzd sikeresen annyira, hogy neve le se kerül a hírlapok hasábjairól. Ez a sötétvérű népmító ujjában azzal beszélgetett magáról, hogy egyik egyházihívét, az öreg B a b a S z a b ó Rókuszt kiverte a parókiáról, amiért az tőle, polgári házasságkötési ügyben valami kiadványt kért. A kivert öreg ember távirati panasszal fordult ezért közvetlenül a belügyminiszterhez, aki a táviratot leküldte a vármegye alispánjához, a panaszban való intézkedés végett s egyben jelezte, hogy a távirat hitelen másolatát megküldték H e g y i páter egyházi főhatóságának, a vacsi megyés püspöknek is. Csongrádon most ugy magyarázzák a miniszter ezt az intézkedését, hogy az alispánnak kötelessége lesz H e g y i pátert orvosi megfigyelés alá helyeztetni az el-

mebeli állapota miatt. Részünkről azonban ezt képtelenségnek tartjuk. Az alispán ilyen nem tehet és nem is fog; tenni, sőt egyáltalán nem tudjuk, mit tehet a miniszteri utasításra. Egyházi hatósága azonban már tehetne annyi jót e vidékkel, hogy a veszedelmesen feketevérű papot bedugja és ott felejtse egy zárdába.

— **Ingyen tankönyvek áll. elemi iskolásoknak.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a kisteleki állami elemi népiskolák szegényebb sorsú tanulóinak 215 korona 6 fillér értékű 691 drb. különféle tankönyvet adományozott. Az ajándék tankönyveket a napokban osztották szét a szegény iskolás gyermekek közt, akiknek ez a miniszteri jótekonyság igen-igen nagy örömet okozott.

— **Égő vaggon.** F. hó 19-én Szolnok felé K a r o l y Laszló gróf derekegyházi uradalmából egy telivér amerikai hasas kancat szállított a vonat Szentmiklósra, melyet a gróf ajándékba küldött barátjának, S e n n y e y grófnak. A tőkei állomás közelében kigyulladt a lószállító vaggon, mely közvetlenül a postavaggonhoz kapcsolódott s jó szerencse, hogy a tüzet időjén észrevették és így a ló őrizetere szintén a vaggonban volt uradalmi cseléd kigurhatott a veszedelmes vaggonból, mert így csak a vaggon s a benne volt drága ló égett el, de emberélet nem lett a tűz áldozata. Miből keletkezett az a tűvészedelem: a vizsgálat deríti majd ki. Valószínűnek látszik azonban, hogy a cseléd dohányozott a vaggonban és vigyázatlanságból az alomszalma gyulladt ki.

— **A temetkező társulatok alkonya.** A leánykiházasító, temetkező s egyéb líyicímű egyletek és társulatok leple alatt, szerte az országban nyereszkedésre alapuló szövetkezetek keletkeztek az utóbbi évtizedek alatt, melyek minden nyilvános ellenőrzés nélkül kezelték a tagok befizetett pénzeit. Nálunk Szentesen például soha nem volt baj a létező temetkező társulatokkal, mert tisztességes a kezelésük, ellenben a szomszédos Vasárhelyen nagyszabású bűnpör rántotta le a leplet a társulati manipulációkról. A belügyminiszter a baj ellenében most szigorral lép fel. Leírta az összes törvényhatóságokhoz, hogy ezután ily társulatok vagy egyletek alapszabályait nem hagyja jóvá, hanem az ilyenek kötelesek lesznek szövetkezetekké alakulni és a szövetkezetet kereskedelmi törvényszékileg cégjegyeztetni. A már létező ily társulatokra és egyletekre pedig kimondja a miniszter, hogy jövőben egész pénz- és ügykezelésük nyilvános ellenőrzés alá helyezendő, még pedig olyképen, hogy évenként, a gyámpénztárak szokásos vizsgálatai alkalmakor, a törvényhatósági számvétség vizsgálja fölül e társulatok pénz- és ügykezelését is.

— **Öld meg.** A szegedi esküdtbírósg egy csongrádi családi dráma ügyében ítélt meg egy 16-án. A vádlott B r a u n Vilmos volt csongrádi kereskedő, aki W e l l i s z Mária-t vette, 5 év előtt feleségül. A férj kikopósna talála az asszonyt, ezen ekeseredve, a kávéházi életnek adta magát, ami aztán az üzletük tönk-jéhez vezetett. Kipusztulva mindenéből, Budapestre ment az ember állást keresni, azzal a szándékkal, hogy — ha megfelelő alkalmazást kap, elvissza az asszonyt a veszedelmes csongrádi életből s akkor aztán boldogság költözik majd ismét családi fészkebe.

Ez a szerencsétlen B r a u n Vilmos egy rémregényekkel telített agyú ember, aki az életet is ilyen regényes oldalról fogta fel. Regényhőshöz illendően is adta elő az esküdtbírósgnak az élete sorát kezdettől egészen addig, amikor sikerült állást kapnia, hirt magához a feleségét, de az nem felelt a hívásra, hanem közvetítő úttal tudatta vele, hogy végképen szakítani akar.

Regényhőstinket ez végképen ekeserítette.

Átmutatott Budapesten egy éjszakát, két árkus papíron megírta eleste szomorú történetét és a végrendeletét és hajnában mámoros fejfelült a vonatra, leítazni Csongrádra, még egy kísérletet tenni: ha szive asszonyát visszahozhatná.

Ez a kísérlet is kudarcot vallott. Az asszony elutasította, — mire aztán regényhőshöz illően — Braun Vilmos kiratotta botja stilletjét és oldalán — 8 napon belül gyógyuló sérüléssel — megsebezte az asszonyt, majd súlyosabban önmagát.

Az esküdtek ebben nem láttak gyilkossági kísérletet, bűncelekményt sem és Braun Vilmost, a regényekkel clcsavart agyú embert felmentették.

— **Járványveszedelem Dorosmán.** Szomorú hírt kaptunk Dorosmárról. Arról szól, hogy ott eddig nem tapasztalt mérvben szodik gyermek aldozataikat a mindenféle járványok. Vörheny és difteritisz pusztítanak a városban. Régtől nem halt meg annyi iskolahazához szállítani. Az orvos azonban nem volt otthon, lakása zarva s az előhívott két orvos így szintén nem segíthetett a sebesültön, ki a folytonos vérvesztés következtében mar elalált. A legnagyobb sietéssel szállították hat be Dékányt a vármegyeyi kórházban, ahol a gyors orvosi segély az amtszett ütőeret elköötötte és így a sebesültet az elvéréstől megmentette.

— **Véres szalonázás.** A szalonázást csaknem életével fizette meg f. hó 19-én Dékány Lajos böldi révészgazda. A mondott napon reggeli falatozashoz vagott magának Dékány Lajos szalonát, miközben a kés olyan szerencsétlenül szaladt meg a kezében, hogy az ütőeret amtszettette. A sérülésen hatalmas sugarban szökött ki a vér, szinte patakzott úgyannyra, hogy csak nagy keservesen voltaképesen valamelyes kötést tenni a sebre és a sérültet kocsiara téve, a városba, Labos Endre dr. kerületi orvos hazához szállítani. Az orvos azonban nem volt otthon, lakása zarva s az előhívott két orvos így szintén nem segíthetett a sebesültön, ki a folytonos vérvesztés következtében mar elalált. A legnagyobb sietéssel szállították hat be Dékányt a vármegyeyi kórházban, ahol a gyors orvosi segély az amtszett ütőeret elköötötte és így a sebesültet az elvéréstől megmentette.

— **Elárverezett gözmalom.** A gazdasági gözmalomrésztársaság gözmalma, a Simafélemalmot tegnap arvereztették el a hitelezők. A malmot 30200 koronáért if. Szathmáry Pal vette meg.

* **Durátor által a cipőtalp minden 3—4** hében egyszeri bekenésére ötször oly tartós és vizáthatlan lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon sok takarekos embernek szerzőmet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nemsokára. Ara 1 és 2 korona. Póstan 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve küldi a DURATORGYÁR, Budapest, Lipótkörút 11b. sz. Kapható azonban mindenütt.

Elszámolás.

Az önálló szabok 1901. évi február hó 18-án tartott tanczvizalma alkálval az elaggott szabó iparosok segélyalapjára felülfizettek: Krausz Adolf (Budapest) Hönig Margit, Sándor Matyas 4—4 koronát; Brüll Ferencz, Bieier József, id. Jelenfi Sándor, Lasics Pal 2—2 korona; Barabas Bela, Csatory Sándor, Kunus Imre Kovacs László jogh., ifj. Gerecz Lajos, Weilsch Vilmos, ifj. Jelenfi Sándor 1—1 korona; Négyesi Albert 60 fillér, összesen 27 korona 60 fillér. A mélyen tisztelt felülfizetők fogadják a legmélyebb halas köszönetüket.

A balrendező bizottság nevében

Pili Tamás,
bál. bizotts. elnök.

Irodalom.

A 'Vasárnapi Ujság' február 17-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Milan szerb király (arc képpel)

és képpel: Milan a halottas ágyon). — »Emlékezések Milan királyról.« Szemere Attilától — »Milan királynál 1890 ben.« Popovics V. Istvántól. — »Az anya alma.« Költemény. Irta Gréf Zichy Géza (Goró Lajos rajzaval) — Regény: »Hires szerelmek: Heine és Mathild.« Történeti rajz a Hires asszonyok szerzőjétől (képpel). — »A lovagló mester.« Elbeszélés az amerikai életből. Irta F. W. Wharton. Angolból fordította S. A. (képpel) — »A gróf Butler Janos története (képpel) Bernath Dezsőtől. — »Viktória királynő temetése (képpel) a királynő temetéséről, eredeti londoni és windsori fényképek után). — »Jekelfalussy József (arc képpel) — »Hogy emelik föl az épületeket.« — »A Kisfaludy Tarsaság nagygyűlése.« — »Az Operabálból (képpel). — »Képek a kenyérbál emlékkönyvéből (Neográdi Antal és Tull Odón rajzaival). — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre negy kor., »Politikai Ujdonságok«-kal és »Világkrónika«-val együtt hat kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-útea 4. sz.) Uyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb utolsó a magyarnép számára, felevere 2 kor, 80 fillér.

Lapfajlajdonos és Főszerkesztő: Dr. HATÁPPY FERENCZ
Felelős szerkesztő: RÁNFALVI LAJOS.

257/1901. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t. cz. 102 § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szentesi királyi jarasbíróság 1900. évi V. I. 105/3. számú végzése következtében Dr. Purjesz János ügyvéd által képviselt ifj. Tóth István szentesi lakos javára Gazdasági gözmalom részv. társaság ellen 53 kor. 28 fill. s jar. erejéig 1900. évi majus hó 22 én foganatosított kielégítési vérehajtás utján feluloglalt és 2512 koronara becsült következő ingóságok u. m.: lovak, kocsik s mas tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. jarasbíróság 1900. évi V. 165/4 számú végzése folytán 53 kor. 28 fill. tőkekövetelés, ennek 1899. évi október hó 26. napjától jaró 5 százalék kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 41 kor. 50 fillérben bírólag mar megallapított költségek erejéig Szentesen a gazdasági gözmalomnál leendő eszközésére 1901. évi február 25-ik napjának délelőtti 10 óra-ja határidővel kitézetik és ahhoz a venni szandekozok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, költség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elarverezendő ingóságokat masok is le és feluloglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t. c. 120. § értelmében czeck javara is elrendeltekik.

Kelt Szentesen, 1901. évi február hó 10. napján.

Végh Sándor,
kir. bir. végrehajtó

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.

Thierry A. gyógyszerész
DIGESZTIVJE

valódi angol általános ét-és emésztési por, hatásában, minden rendű és rangú gyomorbetegségeknek felülmulthatatlan. Etvágygerjesztő és az emésztést elősegítő. Minden doboznak a készítő aláírásával kell ellátva lenni. Az öszeg előleges beküldése mellett egy dobozzal 3 koronáért bérmentve küld:

THIERRY A. gyógyszerész balzsamgyára
Pregrada, Rohitach-Sauerbrunn mellé.
V. 5-3

A Tóth Árpád-

féle gözmalom haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Berényi László zárgondnokkal, a Szentes-vidéki takarékpénztárban.

HIRDETMÉNY.

A Gróf Károiyi-féle Csongrád-Mágocsi uradalom által Tafler Jakab részére 1900-ik évben termelt, mester-szerűen száritott és kénezett cirok-szakálból 1901. március 13-án a helyszínen, vagyis:

Lajos-tanyán d. e. 9 óraker 563 mmázsányi;

Lajos-szálláson d. e. 10 óraker 570 mmázsányi

László-telken d. e. 11 óraker 242 mmázsányi czirokszakál, a szentesi kir. közjegyző közbenjöttével nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladatik s az ekkétt eladott czirokszakálnak vevő kívánságára az uradalom két hóig helytads ingyenfogja azt az egyóránnyira fekvő orosházi vasúti állomásra szállítani. 3—1

Uradalmi jószágfelügyelőség.

1913 Csongrád vármegye allspánjától
alisp. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Szentes rendezett tanácsú városnál üresedésben levő. évi 1400 korona fizetéssel javadalmazott főszámvevői, — továbbá évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott alszámvevői, évi 100 kor. fizetéssel javadalmazott adópénztári ellenőri és 600 kor. évi fizetéssel javadalmazott állatorvosi állásra pályázatot hirdetek s felhivom azokat, kik ezen tisztállások valamelyikét elnyerni kívánják, hogy életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, eddigi alkalmaztatásukat és elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám f. évi március hó 4 ik napjának d. u. 5 órájáig nyujtsák be.

Később beérkező kérvények figyelmen kívül hagyatnak.

Megjegyztetik, hogy a hivatalnak elfoglalása előtt a főszámvevő 2800 az alszámvevő 2000 és az adópénztári ellenőr 2000 korona biztosítékot köteles letenni. továbbá, hogy az állatorvost fenti évi fizetésén túl a szemle után megallapított díjak is megilletik és hogy az állatorvosnak a magán állatorvosi gyakorlat is meg van engedve.

Szentes, 1901. évi február 11-én.

3—3 Dr. Csató Zsigmond.
alispán'